

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Відповідь на осторогу в справі райфайзенок.

(Конець).

Висший, краєвий суд у Львові затвердив ореченє стрийского суду в справі зареєстрованя Спілки в Лисовичах, попере-стаючи на мотивах, наведених в ореченю суду I. інстанції. Наслідком сего буде внесений рекурс до найвисшого трибуналу у Відни і маю усю надію, що осягне пожаданий успіх. Мотива, які наведено в ореченю стрийского суду не мають належитого оправданя в обовязуючих приписах, коли поручений Бюром патронату спосіб поступованя, акцептований в тисячних случаях иньшими торговельними судами, відповідає так букві, як і духу закона.

Покликаний і примінений в відповіднім ореченю стрийского суду §. 208. торговельного закона відносить ся виразно і виключно до акційних спілок та гласить: «Акційні спілки можна оснóвувати лише за державним призволенєм. Про закнóченє і зміст спілкового контракту (статута) му-сить бути списаний судовий або нотарияльний документ». Тож я не понимаю, як можна покликувати ся на сю постанову, коли ходить о зареєстрованє заробкової і господарської спілки, опертої на законі з 9-го цвітня 1873, що не є зовсім акційною спілкою. Відносячий ся до райфайзенівських спілок закон з 9-го цвітня 1873 становить в §. 7. (уступ другий): «Що до сего реєстру (заробкових і господарских спілок) відносять ся постанови, подані в торговельнім кодексі, а дотичачі торговельного реєстру». А торговельний кодекс каже про торговельний реєстр в §. 10—18; іменно в §. 10. містить постанову що-до форми, в якій мають бути вношені зголошеня до реєстру, в сих словах: Всі в тор-

говельнім кодексі приписані, а до веденя торговельного реєстру відносячі ся зголошеня, мусять подавати ся в торговельнім суді до протоколу чито особисто, чито доручити ся в судово або нотарияльно удостовереній формі.

Тому то виконуюче розпорядженє з дня 14. мая 1873 р. до закона з дня 9. цвітня 1873 р. постановляє дословно в сей сам спосіб що-до поступованя при зголошенях до реєстру заробкових та господарских стоваришень. «Форма судового або нотарияльного удостовереня» не значить однак те саме, що «судовий або нотарияльний документ»; зголошенє, якого всі підписи є судово удостоверені, і до якого долучений статут спілки з заявою, заосмотреною підписами основателів, удостовереними судово, є зголошенєм, внесеним «в судово або нотарияльно удостовереній формі».

Що наконець тенденция так законодавства, як і езекутиви не іде що-до форми, вимаганой при зареєстрованю заробкових та господарских спілок в напрямі острійської, але протівно їй, напрямі лагіднійшої інтерпретації дотичних постанов закона, а доказом сего є зміна другої части §. 2-го згаданого висше виконуючого розпорядженя, доконана розпорядженєм міністерияльным з дня 23. мая 1895 р.; друга часть сего припису звучить тепер: Судове або нотарияльне удостоверенє може віднасти, коли зголошенє або повномочіє є заосмотрене фірмовими підписами спілки, та коли підписи підписуючих находять ся в реєстрових актах торговельного суду в удостовереній формі. Ся друга часть §. 2-го виконуючого припису в виді, обовязуючим тепер, не має вправді приміненя при зголошенях до реєстру новозавязаной спілки, але у всякім разі дає сказівку що-до способу розуміня першої части того-ж виконуючого припису.

Після сего річєвого відпертя ставляних стрийским, торговельним судом перешкод при зареєстрованю райфайзенок, маємо повну надію, що спосіб поступованя при судовім зареєстрованю спілок, поручений Бюром патронату, здобуде собі у всіх судах право горожаньства та причинить ся до розвою райфайзенок. Рішучим моментом в сім правнім спорі буде ореченє найвисшого трибуналу у Відни, до якого зроблево відклик в сій важній справі.

До ситуації.

З Відня пишуть нам під днем 8. червня.

В середу пополудни скликав пос. Яворський езекутивний комітет правниці з виключенєм Чехів, позаяк Чехи вже в середу розвела об-терукцію. Сему поведеню супротивили ся про-відники поодиноких клубів і спонукали узвалу, щоби в четвер рано пос. Яворський покликвав на засіданє комітету також і Чехів, іменно пос. Кайцля і Страньского. Се і стало ся. В четверговім засіданю взяли участь: Яворський, Страньский, Кайцль, Повше, Вахнянин, Дідушицкий, Василько, кн. Шварценберг, гр. Пальфі, гр. Гав-гвіц, Ді Павлі, Катрайн, Вуковіч, Фуке (прези-дент палати) і Трайнфельс. На засіданє прибув також і др. Кербер. Дискусно почав пос. Повше, заявивши в імени «Союза»: «Ми хочемо удержати правницю і єї програму. Чехам сталась кривда. «Союз» визнає правительствє, щоби оно рішилось відкликати тайне розпорядженє Кін-дінгера. Під сим услівєм Чехи могли би відсту-пити від обструкції і парламент міг би стати діяльним.» Над сим внесенєм розвела ся дискус-сия. Внесенє «Союза» піддержали гр. Пальфі і Шварценберг в імени чєскої шляхти. Відтак забрав слово пос. Кайцль і пос. Страньский і ви-явили становище Чехів. Їх річи цікаві. Пос. Кайцль сказав: Покликайтесь нас, щоби ми вам сказали, чи відступимо від обструкції? Ви знаєте, що лівця обструкцію вимогла на пра-

15 О. ФРАНЦ МЕШКО.

ДРАМА НА СЕЛІ.

з словінського переклав
ІЛЬКО КУЗІВ.

(Далі).

Коли прийшов на подвірє, запитала стара мати, що обирала бульбу перед хатою, де так барив ся і чому такий змінений приходить до дому.

— Напивав-сь, Іване — закинула старенька спокійно і лагідно.

Син розгнівав ся.

— Га, а що кому до того! кричав храпли-вим голосом і поліз до хати. — Що кому до того, де ходжу... Я господар в хаті, а не баби... А коли пив, то пив за своє... До лиха, тільки за своє... Вашого не стратив нічо.

Одягнений кинув ся на постіль і захро-пів...

Вечером плакала Оленка в кухні. Мати Катря сиділа на стільци похиливши голову. Від часу до часу підносила спляче, поморщене лице.

Потішала молоду жінку — але і сама по-ртібувала розради... Згадала минулі літа. Прий-

шла на думку погроза умираючого батька. Стра-нні гадки наповнили єї серце...

В хаті голосно хропів Іван.

* * *

Молодий Хмара зійшов з правої дороги житя...

Перший раз, перший крок з тої дороги — був тодішнього дня. А той наліггнав його в глу-боку пропасть...

Після того втірка, коли Іван прийшов п'яний від Моха — працював пильно цілий тиж-день.

Все був спокійний, задуманий.

Ніхто не знав, чи стидає ся свогого проє-штуку, чи гніває ся на домових та видумує щось нового...

Прийшла неділя.

Іван постановив собі зараз по Службі Бо-жій вернути до дому, щоби знов щось не лу-чило ся. Але стало ся так, мовби всі виєші си-ли глумили з нього, щоби виповнити батьків-ский проклін.

Коли ішов біля гостинниці Моха, тоді са-ме несла Юзя пиво з ледівні.

— Хмаро, а вступіть-же до нас!

Іван бачив єї усьміх, той усьміх, що ділав на него мов на малу дитину. І знов почув єї

солодкий голос, при котрім забував на всьо... забував про себе... про родину...

Се був приманливий голос його погубной русалки.

— Не можу, не можу — боронив ся мо-лодий Хмара. На силу глядів в бік і хотів йти своєю дорогою. Але знов задержав ся і зирнув на ню...

Та от завзвєнів мягкий дівочий голос:

— От, що там... вступіть на кілька хвиль в хату... Є мій брат з кількома господарями... Но, та ходіть же, ви мені не відмовите...

О його уха відбив ся звінкий, притягаючий усьміх.

З коршми долітали веселі голоси п'яків... Іван поглядав на високе небо, на дорогу до своєї хати, на румяне личко дівоче.

Невідома сила перла його до коршми.

— Ану, Іване! — крикнув рівночасно біля него господарский син — що будеш тут позі-хати! Ходи з нами... та наємо ся!

Взяв Хмару за руку і потягнув до кор-шми.

(Конець буде).

вительстві знесене язових розпоряджень і повалила три кабінети. Ми були готові до переговорів. Ми обісдали мирові конференції, ми дали рекрута, однак ми жили в надії, що в останніх днях правительстві зробить щось в нашу користь і устелить нам дорогу до залишення обструкції. Правительство не зробило нічого і проте ми не в силі залишити дотеперішню нашу тактику. Ціллю обструкції є вибороти собі загарбані національні права. В Австрії можна добути права лише силою. Се показав досвід. Хочете удержати правницю яко парламентарну більшість в цілости? Пощо? Чи ся правниця мала в останніх трьох роках яке значінє? Ні! Меншість розпоряджала всім, а то посредством обструкції. Меншість триумфовала. Правительство і більшість були немочні супроти сеї революційної тактики. Наша обструкція оправдана. Ми боремо ся «за нашу і вашу вольність», щоби не підлягти під лівницю. Ми почали обструкцію не легкодушно. Се-ж легальне средство, щоби дійти до своїх прав. Ми домагаємо ся національної рівноправности. Обструкція не є приятна. Ми розуміємо, що она наносить державі і парламентаризмові великі шкоди. Она не є ціллю нашою, лише є средством, щоби змусити лівницю до уступств і порозуміння. Лише обструкція зможе довести до порозуміння. Ми нині ще охотні подати руку Німцям. Але лівниця не має доброї волі. Розпорядженє Кіндінгера вколело нас тяжко. Відкликанє сего розпорядженя було би для нас родом сатисфакції. Без відкликаня сих розпоряджень ми не можемо відступити від обструкції. По відкликаню могли би ми приступити до дискусії над язовими предложениями правительства. Від вас не жадаємо ніякої помочи. Будьте лише неутральні.

Пос. Странський сказав: По 18. мая думали ми, що правительство зробить децо в нашу користь, тому і просили ми вас (правницю) здержати вашу децизию. Ми удались до міністра Кербера і виявили ему наші постулати. Ми домагали ся іменно знесена розпоряджень Кіндінгера. Однак др. Кербер не дав ся наклонити. Правительство оглядає ся більше на лівницю, ніж на правницю. Кажете, що ми дістанемо наші права дорогою парламентарною? В се не віримо. Де маєте більшість, що ухвалила би справедливий язовий закон для нас? Хочете удержати правницю в цілости і зробити парламент активним. Чи се можливе? Таж теперішня парламентарна більшість не мала ніякого значіння. Она не удержала кабінету гр. Баденього і гр. Туна. Она не змогла спинити знесена розпоряджень бар. Гавча. Чи зможе така більшість запевнити нам наші національні права? Лихо лежить в лівниця, а правительство стоїть на єї розкази. Лівниця домагає ся від вас, щоби ви спинили нашу обструкцію. Чи се льогічно? Хто заручить, що правительство піде з правницею? Лівниця розбила правницю, а тепер єї домаганя підуть ще дальше. Лівниця хоче прийти до керми. Она повалить і теперішний кабінет, а поставить свій. Хоч правниця була дуже консервативною, то мимо того ми прилягли були до неї щиро. Але чи правниця виконала свою програму? Ні! Така нумерична більшість не має вартости. Лишіть нас! Ми будемо боротись. Ми не боїмо ся борби. Наше сторонництво на скрізь льояльне. Най правительство спробує оперти ся на лівницю, а оно скоренько пересвідчить ся, що з лівницею годі в Австрії управляти.

На єї виводи і на постулат «Союза» (відкликанє розпорядженя Кіндінгера) відповів президент кабінету: Я зробив все, щоби Чехів і Німців довести до порозуміння. І на дальше не зійду з сеї дороги, а піддержу з всякою рішучостию все, що би довело до порозуміння. А се мушу заявити, що в теперішних обставинах (з огляду на лівницю) не можу відкликати розпоряджень Кіндінгера. Я не можу викликати обструкцію лівниці. Я мушу удержати повагу правительства. Відкликанє розпоряджень Кіндінгера значило би одно, що капітуляція перед чеською обструкцією. Теперішнє правительство не дало нікому приводу до обструкції. Якби чеські послы були вступили на иншу дорогу, було би лучше. Наколи Чехи не залишать обструкції, то наступить се, що мусят наступити (§ 14.) Шкода, що так стало ся. Мирною дорогою можна було скорше дійти до цілі.

Се найважнійші моменти з засіданя ексе-

кутивного комітету правниці. До сего додамо, що др. Катрайн, яко провідник кат. людовців заявив ся рушучо проти Чехів і їх обструкційної тактики, а то з огляду, що єго сторонництво мусят дати державі, що державі належить ся, як і длятого, що за піддержуване чеської обструкції послы з єго сторонництва втратили би мандати (!) Пос. Дідушицкий заявив, що Чехи своєю обструкцією помагають лише лівницю. Они попали в сїть, яку наставила на них німецька лівниця. Обструкція убиває парламентаризм в цілій Европі. Пос. Василько (Румун — не Русин) заявив, що Румуни держали доси з славянською більшістю в державній раді. Они хотять жити в мирі з Славянами. Они далекі від того, щоби приміром на Буковині виступати ворожо проти Русинів. Він хоче удержати правницю в цілости, бо єї програма була австрійською і длятого просить Чехів, щоби они залишили обструкцію. Послы Пальфі і Шварценберг (чеська шляхта) заявили проти обструкції взагалі, але сказали притім, що в справах національних будуть піддержувати змаганє Молодочехів. Розпорядженя Кіндінгера вразили дуже чеський наряд. Пос. Вахиянин заявив: Ми були льояльні супроти Чехів. З нашого почину вийшло внесене, щоби правительство відкликало розпорядженє Кіндінгера. Русини будуть заєдно піддержувати оправдані домаганя австрійских народів, отже і Чехів. В виду заяви д-ра Кербера, будьто відкликанє розпоряджень Кіндінгера не можливе, не може «Союз» сказати, яке становище він займе в парламенті на будуче? Се буде доперва предметом нарад клубу. Бесідник не вірить однак, щоби лівниця згодила ся на острійший регулямін, як і не вірить в се, щоби парламент ухвалив справедливий язовий закон. На разі «Союзани» мусят собі в виду розбиття правниці застерегти зовсім свободну руку. — Пос. Повше додав до того, що «Союз» предложить ще друге внесене в цілі посередниченя між останками правниці а Чехами. — Пос. Траінфельс заявив ся в імени консервативів в засаді проти обструкції. Він сумніває ся, чи через обструкцію Чехи богато зискають? Лучше було би, наколи би Чехи відступили від обструкції. Бесідник домагає ся вкінци від правительства: 1) щоби вно постарало ся о строгіший регулямін і 2) щоби наклонило лівницю до певних уступств в користь Чехів. Останки правниці мусят сполучити ся в одну цілість.

Вкінци провірив пос Яворський, що правниця яко така перестала існувати.

Щож буде? Се питанє насуває ся мимохїть. О скілько нині звісно, то необструкціоністи будуть старати ся в сїм місяци перевести через парламент бюджетову провізорію і легальними средствами (не насилуванєм) поборювати чеську обструкцію. Здає ся, що сям легальним средством будуть вечірні засіданя. Необструкціоністи думають, що Чехи дадут ся умучити. Чи справді так буде? — покаже найблизша будучність.

«Союз» з своєї сторони стремить до того, щоби наклонити Чехів до призволеня на перше читанє язових предложень правительства і вибір язової комісії. Дехто припускає, що Чехи дадут ся тижцем насилувати!

3 Державної Ради.

Finita la comedia! Але зачинаймо з початку так, як се принесли нинішні телеграми. Засіданє зачало ся о год. 1½ по полудни і аж до години 6-тої тревало дословне відчитуване чеських внесень та інтерпеляцій. Підчас сего в побічних саях відбували ся важні наради поодиноких сторонництв. Осібно радив субкомітет сторонництв «охочих до праці», зложений з десяти членів, т. з. «рада десятиох», над способами поборюваня обструкції. О год. 6. відозвали ся електричні дзвінки у всіх саях парламенту та скликали послів до палати. Тут президент Фуке заявив, що хоче приступити до замкненя засіданя. Молодочех пос. Янда зажадав, щоби взяти під наради внесеня в справі помочи навіченим елеметарним нещастям. Палата ухвалила єї внесеня одноголосно.

Пос. Цалінгер (католицьке людове сторонництво) ставить внесене, щоби тепер приступити

до дневного порядку, с. є до розправи над зміною новелі до промислового закона. Президент хоче дати під голосованє се внесене, але Чехи протестують против сему, кажучи, а радше викрикуючи, що голосованє противить ся регуляміню, та що внесене Цалінгера не може бути підданам голосованю. Президент відпирає таке толкованє регуляміну і хоче зарядити голосованє. Тут зриває ся буря, якої ще не було перед і по ері Баденього. «Не допустимо до голосованя!» піднесли оклик всі Молодочехи і давай бити пестуками об пульти. На сали панував ще сумерк вечера, а в сїм півсвітлі страшно розлягав ся троскіт ломаних пульти. Цілий ряд лавок, де сидів пос. Долежалъ, розбили Чехи в кусні та порозділювали їх між себе, аби було чим стукати. Коли нагло заясніли всі електричні лампи, освітили вже зовсім зорганізовану і заосмотрену в пригідні інструменти чеську, обструкційну капелю.

Пос. Яворський, до якого підійшли Горжіца та Долежалъ та почали бити в єго пулт, вийшов з салі; президент Фуке сидить спокійно на своїм місци і приглядає ся сій бурі з олімпійским спокоєм. Тимчасом Чехи постарали ся вже за трубки та свиставки. Настає пекольний вереск, який безнастанно розлягає ся година за годинаю. У сию монотонність впроваджують Чехи ріжні відміни. Зносять до салі чим-раз нові інструменти: бляшані покрішки, кам'яні горшки, шклянки, підставки, палиці і т. и. Починають бити в такт, як справжня капеля, а притім інтонують пісні: «Hej Slovane», «Kde domov můj» і т. д. На пять минут перед 9. год. Молодочех Кеніг інтонує цапстрик, і се підхоплюють всі обструкціоністи. Відтак іде далі сей страшний концерт.

Всякий причуває, що се похоронний марш для парламенту, що катастрофа ось-ось наблизилась. Вибила година 10., але крик ще змагає ся, а з ним зворушенє цілої палати. Розходить ся вість, що президент кабінету др. Кербер вернув власне з авдієнції від цїсаря і сейчас скликав в будинку парламенту кабінетову нараду. Всі очікують з напруженєм, що тепер стане ся. А Чехи поставили пос. Форманка капельмістром, і він стоячи посеред них дирижує, інтонуючи щораз нові пісні.

Пос. Люеґер з кількома товаришами підійшов перед чеські лавки та через хвилю приглядав ся спокійно сій капелі, а відтак витягнув жменю мідяків та кинув між них, кажучи: Маєте ось ту, — чеські музиканти! Потім вийшов з салі. Не так гладко пішло пос. Клеценбаверови, мужикови з християнсько-соціального сторонництва. Він переходячи біля Долежалъ засміяв ся єму визиваючи на лице. Долежалъ ударив єго за те в потилицю. Клеценбавер відвинув ся пестуком в лице Долежалъови та вхопив єго за горло і почав давити. Надбігли другі послы та розборонили їх. Долежалъ, з запущлим лицем, з синяками, валить дальше з встеклостію по пульти.

Так минає година 11., ба і 1½. Чехи троху примучили ся, гамір стихає. На галериях зібрало ся багато добірної публики, що вертаючи з театрів, приспіла приглянути ся трагедії в парламенті. Президент Фуке дзвонить і хоче зарядити голосованє. Але в сій хвилі зачинає ся гамір зі здвоєною силою. Чехи стукують, бубнять, дзвонять, свищать, трубять, кричать, галасують та грозять президентови. Коло президиального стола зібрало ся багато послів, щоби не допустити підходячих в грізній поставі Молодочехів.

Надійшла північ. Чехи на команду свого капельмістра видзвонили unisono до такту, дванадцять ударів на підставках від шклянок, після чого знов розпочали ad libitum пекольний концерт. В палаті розходить ся вість, що кабінетова рада покінчена, та що др. Кербер удав ся знов до цїсаря. Загальне напруженє, всі очікують на рішучу хвилю. Лише Чехи валять, як давніше в свої приряди. За чверть години др. Кербер вернув з Бурґу. Всі послы, що розійшли ся по кульорах, аби не оглухнути від чеського крику та стуку, вертають поспішно до палати.

Др. Кербер заняв своє місце в палаті, а Чехи привитали єго здвоєним гамором. В тім президент Фуке дзвонить, а др. Кербер підняв ся з місця. В одній хвилі настає тишина, хоч мак сій. Др. Кербер блідий і очевидячки зво-

рушений, промовив: **»3 найвишого поручення оголошувати сесію закритою«.**

Кількох Чехів кличе «браво», але їх заглушили клики других послів, що на остаток докинули вязанку обид на адресу Чехів. Сала опорожнює ся, лише декілька Чехів остає, аби позбирати дорожочні пам'ятки чеської обструкції: лати з пультів, покривки, свиставки і т. п. *pro aeterna rei memoria.*

Небезпечна гра покінчена — парламент успокоїв ся сном усонших.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: гр.-кат. *Соншество св. Духа*; рим.-кат. Пресв. Тройці; В понеділок: гр.-кат. *Пресв. Тройці*; рим.-кат. Варнави; В вівторок: гр.-кат. Ізація; рим.-кат. Онурія. В середу: гр.-кат. Єрмія апост.; рим.-кат. Антонія.

— **Жіноча спілка промислова «Труд»**, товариство зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, зістало рішенням ц. к. суду кравчого, яко торговельного у Львові з дня 12. мая 1900 до ч. Ф. 512 вписане в реєстр торговельний для товариств заробкових і господарських. З огляду на се просимо Вп. Патріоток і Патріотів наших, щоб чим скорше випсували ся в члени сего товариства, аби оно могло ще сего року увійти в жите. Один уділ виносить 20 кор., виписове 2 кор., кожний член може мати більше уділів. Гроші на уділи належить прислати поки-що на адресу: «Кравчий Союз кредитовий» стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, у Львові (ринок ч. 10), або на адресу предсідательки товариства «Клубу Русинок» п. Герміни Шухевичевій у Львові (ул. Собіщини ч. 7.).

— **З українсько-руського драматичного тов. ім. Котляревського.** Ві вівторок дня 12. червня 1900 відбуде ся в сали «Міського Касина» (ул. Академічна ч. 13) четверте аматорське представлення «Розумний і дурень», штука в V. діях Івана Тобилевича (Карпенка-Карого). Орхестра військова 80 п. н. Початок точно о годині під до 8-ої вечером. Ціни місць: Канапка 1 зр. 20 кр., Крісло першорядне 1 зр., другорядне 60 кр. Вступ на сально 35 кр., для учеників 20 кр.

— **В Самборі**, в сали Народного Готелю, відбудуть ся дня 14. червня 1900 с. в в четвер, в лат. Боже Тіло о годині 2. пополудни збори філії тов. «Просвіта». На порядку деннім справи економічно-просвітній, як: Викувно ґрунтів під зелізняцю, меліорація ґрунтів і внесення членів.

— **«Станіславівський Боян»** устроює під покровительством еп. Андрея гр. Шептицького в понеділок дня 18. с. м., в театральній сали концерт, з котрого чистий дохід призначений на віднову катедральної церкви. В концерті возьме участь повна орхестра 95-го полку; також заповіла виступ на скрипках панна І. Ясеничка зі Львова. Програма концерту така: *о. М. Вербицький «VI. Симфонія»* відограє орхестра; *Вальдгейфель-Шабрік «Іспанія»* відспіває мішаний хор в супроводі орхестри; *Н. Лисенко «Сьпів Оксани»* з «Різдвяної Ночі» відспіває п-на Стефанія Чорненківна; *А. Разек а) «Муха»* імітація музична, б) «Котяча Серенада» жарт музичний відограє квартет смичковий Бояна; *М. Вербицький «Жовнір»* відспіває муж. хор в супроводі орхестри; *К. Устиянович «Рідна мова»* деклямація; *Венявський «Легенда»* відограє на скрипках в супроводі орхестри п-на Іванна Ясеничка; *В. Матюк «Визанка народ. пісень»* (з сольом сопрановим, відспіває в супроводі орхестри мішаний хор Бояна; *Н. Лисенко «Час до дому»* відспіває мужський хор Бояна. — Ціни місць: Льожа I і X по 10 кор., прочі по 8 кор., фотелі по 3 кор., крісла першорядні по 2 кор. 40 сот., другорядні по 2 кор., треторядні по 1 кор. 60 сот., партер по 80 сот., для учеників і гарнізону військового 50 сот., галерія 30 сот. — Білети можна дістати в «Народній Торговлі» і в торговлі бронзівничій п. П. Дуткевича. Ласкаві наддатки належить надсилати під адресою «Станіславівського Бояна».

— **Товариский зїзд в 20 літ по матурі** устроюють дня 24. липня с. р. давні абітурієнти бережанської гімназії. Зголошеня належить прислати на руки п. Казимира Тихового, ад'юнкта ц. к. дирекції лісів і домен у Львові.

— **Лат. архієпископство львівське.** В Кракові кружить поголоска, що намісник, гр. Пінівський, питає кс. єпископа Пузину, чи переніс би ся в даний раз до Львова, як архієпископ. Кс. еп. Пузина мав на се відповісти, що ні, та навів причини, задля яких на разі не має наміру змінити свою дієцезію на львівську, хіба пізнійше. В виду сего кандидатом на архієпископа остає лишень кс. інфулат Заблоцький.

— **З львівського бруку.** Вчора о 8. год. рано вийшло з головного шпитала трох лікарів, між котрими находив ся др. Соловій. На скруті улиці Гловінського в улицю Піярів, прискочив до дра Соловія якийсь малий уривтель, ударив єго

сильно в груди, вирвав з кишені золотий годинник і зібрав ся утікати. Однак відважного напасника ухватив за ковчир товариш дра Соловія та передав поліціянтowi. Ув'язнений називає ся Вільгельм Крайнер, має літ 16, а по єго відвазі можна судити, що з него виробить ся спеціяліст в своїм заводі.

— **Іспит зрілости** в гімназії в Ярославі зложили: Бар Л., Брановський А., Гавликовський Йос., Грабовський Т., Грушка Б. (з відзн.), Йонкало Авг., Кміцікевич Т., Конечний Вол., Ляк Іоср. (з відзн.) Попкевич Ерн., Рженеля М., Сахсенгауз М., Шефер С., Біллет Йос. (передтим Шнебавм, з відзн.), Стасіцький Анд., Шпернгель Л., Стрісовер і Уберман Ів.

— **На російській границі.** До села Хижки, коло Нароля, цішанівського повіта, зайшли на днях два російські салдати граничної сторожи. По дорозі стрігив їх австрійський жандарм та хотів арештувати. На таке дієтум один з салдатів утік, а другий станув до суперечки з жандармом, причім жандарм проколов салдата багнетом в черево. Ранений видер у жандарма карабін та ударив єго ним кілька разів і пустив ся утікати до границі. Однак по дорозі уваз знеможений в наслідок рани. Про сию подію донесено повітовому судови в Цішанові і сотникови найближшого відділу російської граничної сторожи. Майже рівночасно зїхали на місце кровавої події начальник суду з Цішанова і російський сотник, а коли списано протокол, сотник поклянав раненого салдата по рамени та промовив: «харашо, маладец». Похвала не помогла, бо «маладец» на другий день помер.

— **Телеграма Українців Бурям.** Гіллот, голяндський пастор в Петербурзі, одержав таку телеграму: «Жителі города Зінькова, полтавської губернії, вкупі з духовенством города, 27. лютого звертались горячими молитвами до Господа Бога, від усеєго серця благаючи Його не зоставити без помочи Бурів, що славетно обороняють свою дорогу вітчизну від неправдивих змагань Англичав, і твердо уповаючи, що за правду Бор! Просимо передати президентови Кріґерови наші радости і дивовижу хоробрости Бурів. Жителі города Зінькова, з тисячу чоловіків». Телеграма ся була переслана п. Гіллотом по телеграфу Лейдеу в Бруселю, а в Трансваль попаде тільки з першою почтою, бо Англичани розруйнували усякі міжнародні телеграфічні відносини з південною Африкою.

— **Нещастє туристів.** З Грацу доносять, що підчас Зелених свят вибрала ся родина Бакаме з Відня, на вершок Гохшваб-у. Батько, мати і дві доньки в віці 19 і 16 літ, з провідником дійшли були вже до сніжної полеси, аж нараз пані Бакаме посунула ся на замерзлім снігу і упала 200 метрів на долину, перевертаючи ся кілька разів по скалистім терені. Молодша донька зміліла на вид нещастя матери і покотила ся за нею у глублину. Потовчені жєнщини знесено до села Зевізен і там окружено лікарською опікою. Мати дізнала тяжкого потрясеня мозку і ледви по добі прийшла трохи до притомности; донька не має жадних внутрішних ушкождень.

— **Боеві трофеї рекламою.** Одна з панорам парискої вистави, що представляє виправу Маршанда до Фашоди, твір пензля Кастелліяного, хотіла в ориґінальний спосіб звернути на себе увагу: Перед будинком на площі Прокадеро, поміщено на піках чотири голови мурнів, зроблені з дерева, але помальовані від шиї на червоно так, що виглядали, якби були лишень що стяті. Одноголосний протест праси приневолив виставителя панорами усунути такі гарні трофеї.

— **З далекого сходу.** Як японська держава поступила в протягу кількох десяткох літ, свідчать хочби такі приміри: Тепер виходить з Японії 745 часописів, з того в самім Токію 201. А треба знати, що перед 20 роками покарано смертю перших японських дневників, котрі сробували заложити в Токію часопис. В Токію одна лише фірма за тринацять літ свого істнованя видала 100.521 томів ріжних творів і заложила пять місячників, з котрих два печатає ся в числі по 150.000 примірників! О розрості промислу в Японії і попиті на працю свідчить сталий зріст заробкової платні у всіх галузях промислу. Та найбільше дбають Японці про гіґієнічні відносини. Так прям. на острові Формозі перенесено ціле місто з багнистого терену на сухий і здоровий. Кошти розбираня, переносеня і відбудованя домів понесло правительство.

— **На філях океану.** Новойорський король «кавовий» Іван Арбукле, впав на гадку перестроїти свій корабель на готель. Торговельний корабель змінено на яхт з 75 кімнатами, гарно пристроєними, в котрих може помістити ся 150 осіб. Гості удають ся вечером, на поміет, і паровець, що цілий день стоїть на якорі в новоїорській пристани, впливає на ніч на повне море, так що пасажири можуть уживати свіжого воздуха далеко від тяжкої, міської атмосфери. Цілий поміет корабля перемінений в рід малого огорода, в котрім пригріває музика. В реставрації можна дістати добру перикуску і певну скіль-

кість напиків, бо властитель корабля не зносить пиянства. Що неділі відбуває парохід дальшу прогулку. Ціна вступу ва цілу ніч виносить одного доляра.

— **Найвисша жєнщина в Греції.** В одній з місцевостей коло Трікалє в Греції живе 22-літна дівчина Базілікі Каліянци, висока на два метри і 3 дм. Черти лица має она правильні і приємні, а поодинокі части величезного корпусу остають в добрій пропорції до єго величини. Родичі та родина великанки є всі середного зросту та займають ся працею в поли. Лишень Базілікі остає все в дома та переважно сидить, бо стидає ся своєї великанської постави.

— **Дрібні вісти.** Пятнистий тиф показав ся під Львовом в громадах: Яричів новий, Руданці і Ясна руска. — Вибухи Везувія стають ся знов сильнішими. Вибухам товаришать стовпи диму і попелу. З кратера вилітають базальтові брили, так, що учені з обсерваторії не можуть зблизити ся до кратера без нараженя жита на велику небезпеку. — Коло Прерова на шляху Відень-Краків лучила ся зелізнича катастрофа. Наїхали на себе два тягарові поїзди, причім обійшло ся без людских жертв.

Посмертна оповістка.

— **О. Михайло Солтис**, свьященник-дефіцієнт, упокоїв ся дня 27. мая в Завої, ясельської деканата, в 64. році жита. В. е. п.!

Телеграми.

Відень, 9. червня Міністер для Галичини др. Пентак подав ся до димісії. Причиною димісії д-ра Пентака має бути то, що він не годить ся з будучою програмою правительства.

Крім д-ра Пентака мають подати ся до димісії др. Резек і др. Гартель.

Відень, 9. червня. Коло польське скликане на засіданє презесом Яворским на нині перед полуднем.

Відень, 9. червня. *Fremdenblatt* доносить з парламентарних кругів, що замкнене парламенту уважано доконечною річю, щоби не допустити ще до більших скандалів, до яких на певно посунули би ся Чехи. Правдоподібно парламент не збере ся вже більше, лише буде роззаваний, а кабінет видасть апель до народів Австрії в ціли успокоєня людности.

Рим, 9. червня. Папа занепав вчєра у довший паморок. Заповіджене на нині прийняє паломників відкликано. Папа потребує довшого спокою з причини великого ослабленя.

Ляаренцо, 9. червня. Американський конзуль Голіс, який прибув сюди з Манхаторп, де відвідав президента Кріґера, заявив, що звернув ся до Кріґера з приятельською радою Сполучених Держав, щоби він розпочав мирові переговори.

Тієнтсін, 9. червня. Зелізниця межі Тієнтсіном а Пекіном знов застановлена. Власти не дозволяють переїзду англійским війскам, хотяй Англичани заявили готовість до направлення шляху. Нині прибуло сюди 75 австро-угорських і 80 російських вояків.

Берлін, 9. червня. Два кораблі відплали вчєра до Таку.

Льондон, 9. червня. «Times» доносить з Пекіну: Чанг-лі-ямен запротестував против дальшому висіданю англійських моряків, яких прибуло до Китаю вже 900, с. в. більше, ніж виносять відділи війск всіх других держав. До Таку прибули два францускі кораблі і один російський.

Тієнтсін, 9. червня. З китайского жєрєла доносять, що Боксери замкнули межі Йоностовом а Зофа 1500 китайських жовнірів. В битві мало упасти 500 Боксерів; страти Китайців не знані.

СОТРУДНИКА

потребує

парох в Заланові п. Рогатин.

Дуже вигідне місце для безженного.

(4—5)

Помимо що вовна і розгар подорожі о 30% — продає, поки старчить, ковдри і матраци по давних низьких цінах лише спеціяльва робітня і маґазин постєли
22—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Коперника ч. 5. Ціниики даром.

Малій фейлетон.

Наш альбом.

НЕ ЗАВИДУЙ.

Чом, дівчино, з тугою-слезами
Лет проводиш мій,
Жаль тобі, що я цілими днями
Вюсь в блакити тій?

Жаль, що ти у наймленій хатині
З дня живеш на день —
Й завидуєш так малій пташині
Крил — і тих пісень?

Стій дівча! Дарма я не кружляю
У блакитах тих —
Хліба й теплого кутка шукаю
Для діток моїх!

Повна болю, знаю й я терпіня,
Хоч сьпіваю я —
І голодна я — і без проміння
Не люблю життя.

Повна болю, лучшего шукаю,
Лучшого гляджу —
Не з добра-ж у вирій раз шибую
Й знов до вас лечу...

Не з добра-ж линею відсіль пташини
В ту далеку путь —
Де нас много гине мов пилини,
Много ранить грудь.

В край, де нас хіть сьвітла і свободи
Й крові жар несе —
В край безхмарий через моря-води
Кожда не дійде.

Не одна об скелі розбиваєсь,
В глуп паде без сил —
Не трівкий по собі слід лишає,
Кілька пер із крил...

А і тут хоч путь мене втомила,
Та ніяк спочать —
Сонце-яр звива, щоб не спізнилась
Кубелечко слать!

Не сама любов нам в парі з милим,
І не роскіш нам —
На жизнь в леті много треба
[сили
Бідним ластівкам.

Мало я часу на втіхи жизни маю,
Трудом кожда мить —
З поспіхом, з трівогою літаю
Щоб з дітьми прожить.

Ах, не вільно бєзціли кружляти
У синяві тій —
Крил дарма не дасть природа-мати
Й ластівці малій.

Мушу за поживою над филі
І в час бурі мчать —
Працювать, щоб у вечірній хвилі
Ситою спочать!

Хоч крилаті й вільні ми створіння,
Болю повні ми —
Ах, як всі робітниці — говіння
Маєм тяжкі дни.

Лету в воздуху отім свободним
Завидуєш нам?
Та не знаєш кілько сили бідним
Треба ластівкам!

Бачиш: птиці в соняшній країні,
Без спочину мчать —
На жите в наймах, в тісній хатині
Сталась нарікать.

Бачиш: у розгомоні діброва,
В квітах, в блеску луг —
І озвалось серце, чороброва,
Рвесь доволі дух!

Будять молодість, весна бажання
Волі і любви —
Зимна-ж дійстність вяже поривання
Зазива: трудись!

Так бажаєм захисту придбати
Й волю дати чутям —
Ой одну дала природа-мати
Долю нам і вам.

Та тому нам і одна порада
Є, щоб можна жить:
Вміймо і конечність і принаду
Згідно все злучить.

Уляна К.

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зарєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренаві різної величини.

Доставу дахівок обіймає для виго-
ди П. Т. разом з критєм.

Цінники і прібки висилає даром.

Упрашає о численні замовленя

17—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім „Просьвіти“). —

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта
адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500
корон за порукою двох відповідних ричителів або за інтабу-
ляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій
місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не
посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ричи-
телів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна
через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кра-
кові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від
членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський виносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член
обезпечений в «Днѣстеръ».

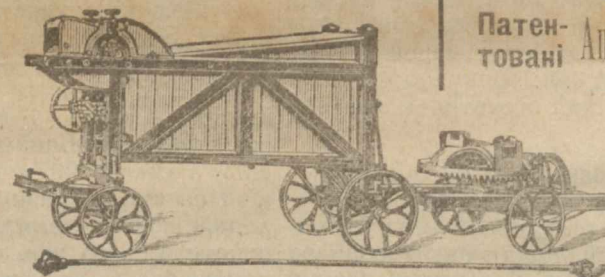
Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства
взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-, 2-, 3-
4скибові
Бороши до лук та моху складо-
ві і дияговальні. Валки
Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“
Косярки до трав, конюши-
ни і збіжа, граблі
до громадженя сїна і збіжа і
перевертачі до сїна.

Патен- Апарати Діппа до овочів,
товані ярин і т. п.

Праси до вин і ово-
чів, ярин і т. д.

Млинки на овочі
і ягоди.

Машины до толоченя
винограду.

Патен- „Молотільні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові
товані і парові; на керати від 1—6 конній.

Самодільні патентовані „Сифонія“
Сикавки,
до нищення мшиць на вино-
граді, рінаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня.
Парові машинки до паші.

Найно- Млинки до чищення
війші збіжа.

Січкарні системи Млинки до шротованя, та до кра-
Гексела. яння бураків.

* Ручні праси до сїна та соломи *

постійні і до переносеня

як також всякі иньші господарські машини.

виконують і доставляють після найновішої системи

PH. MAUFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня.
у Відни, III. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталоги і численні письма з признанєм — даром.

1—8

Заступці і відпродавці пожадані.

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у Львові, при улици СИКСТУСКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і кварталну на всі часописи, які виходять
в краю і за границею в язиці рускім, польскім, німециім, французскім і т. д.
по оригінальних цїнах.

ПРОДАЖ ПОДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчислюючи їх
як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.